

La Casa Blava (Mollet del Vallès, 1958-2006), una llibreria de conte explicada des de dins

Montserrat Ros Sabaté* i Glòria Arimon Ventura**

Resum: En aquest article s'explica com neix la Casa Blava, una llibreria-papereria nascuda per iniciativa de Frederic Ros i Chacón i la seva muller Teresa Sabaté i Boquera, el 1958, que més endavant –el 1977– amplien el negoci amb la venda d'objectes de regal amb el nom de l'Ocell de Paper. Les seves filles, Núria i Montserrat, van posar-s'hi al capdavant.

El 1990 es traslladaren a un local més espaiós i allà continuaren fins el 2006, quan tancaren les portes. A través de la seva història, vegem també la història de les lectures d'aquest període i les activitats culturals i festives associades a la Casa Blava i l'Ocell de Paper.

Paraules clau: Casa Blava, Castell dels Tres Dragons, llibreria, llibre, Ocell de Paper, punt de llibre, teatre d'humor.

La Casa Blava (Mollet del Vallès, 1958-2006), the inside story of a bookshop

Abstract: This article describes the origins of Casa Blava, a bookshop and stationers opened by Frederic Ros i Chacón and his wife Teresa Sabaté i Boquera in 1958, which they later expanded in 1977 to sell gift items under the new name of Ocell de Paper. Their daughters, Núria and Montserrat, took over the business. 51

In 1990 they moved to larger premises and continued there until 2006 when the business finally closed its doors. Through the history of Casa Blava and Ocell de Paper, we discover the popular literature of the time and the cultural activities and festivals associated with the shop.

Keywords: Casa Blava, Castell dels Tres Dragons, bookshop, book, Ocell de Paper, bookmark, comedy theatre

* Llibretera

**Periodista i filòloga, serveisgenerals@icloud.com

Article rebut el 22 d'octubre de 2020; acceptat el 9 de setembre de 2021.

Introducció. Els inicis

En Frederic Ros i Chacón¹ (Barcelona, 1912 – Mollet del Valles, 1998) i la Teresa Sabaté Boquera (Vilanova i la Geltrú, 1912 – Mollet del Vallès, 1995) tenien una botiga de comestibles als baixos del carrer de Sant Vicenç, número 4, de Mollet del Vallès. El 1958, la botiga del costat (una llibreria papereria), el número 6, es llogava, ja que la propietària havia mort. En Frederic i la Teresa varen parlar amb el nou propietari i la varen llogar per continuar amb el mateix negoci, que ja s'anomenava la Casa Blava.

52

La parella tenia tres filles, la primera, la Marta Ros Sabaté (1940), que durant la setmana anava a brodar i els caps de setmana ajudava a la botiga de queviures; la segona, la Núria (1941) va agafar les regnes de la llibreria, i la Montserrat (1953) era la petita, que més endavant va treballar colze a colze amb la Núria.

Figura 1. Casa Blava. Dia de Sant Jordi, 1977.
Font: cedida per Marta Ros.

L'espai era un local petitó i bufó, que estava decorat amb els dibuixos dels contes d'en Ferrándiz: la rateta que escombrava l'escaleta, Bambi, el Doctorazo, etc. i tot pintat de blau. La papereria venia tota classe de material escolar, llibretes, llibres, bolígrafs, etc. i segons l'època de l'any, es venien articles adients a la temporada: per Nadal, figuretes de pessebre, guarniments de l'arbre, nades, calendaris... Per Cap d'Any es venien les bosses de cotilló i per Reis es rematava la temporada amb la venda de carteres, esferes terrestres i llibres infantils. Durant l'any es venien força papers per fer el patronatge o patrons dels vestits de les noies que utilitzaven el mètode Corte y confección Martí; anaven a comprar-los molta gent de Sant Fost i Martorelles, Parets...

Els anys seixanta

Cap el 1964 la llibreria es va reformar: es van treure tots els armaris i les portes decorades per donar més amplitud a la botiga. Tot es portava entre les dues germanes, però no hi havia comunicació física entre les dues botigues i anaven de bòlit. Van demanar si es podia fer una porta, però en ser d'amos diferents no va poder ser. La solució va ser col·locar un giny i quan s'obria la porta d'una botiga, sabien que havia entrat algú i hi anaven.

Els anys seixanta van ser els temps de vendre llibres a metres i per colors en funció de la mida del prestatge i del color que estava pintada l'habitació. Eren buits per dintre, només hi havia les cobertes,

¹ Frederic Ros fou corresponsal de diverses publicacions, escriptor, actor, membre de la junta de la Societat de Socors Mutus, del Club de Futbol Mollet, impulsor de l'Homenatge a la Vellea.

i servien per posar als menjadors, en un bon moble. Es va incorporar la venda de revistes i fascicles per fer enciclopèdies de tots els temes possibles i, juntament amb la impremta Bachs, es va fer una col·lecció de postals de Mollet d'aquella època i les va imprimir El escudo de oro, una impremta que feia postals de gairebé totes les poblacions de l'estat espanyol.

Cap a finals d'aquells anys seixanta va sortir una col·lecció de llibres de Walt Disney anomenada "Películas", que per Nadal es venien molt i que any rere any els pares compraven als seus fills seguint la llista dels que tenien i no tenien.

Per al públic juvenil tenia molt d'èxit la col·lecció "Cadete" i també la col·lecció de l'editorial Bruguera "Historias Selección". Aquestes col·leccions incorporaven els títols clàssics de la literatura juvenil: Dickens, Defoe.... Més endavant van venir les col·leccions d'Enid Blyton, "Los tres investigadores", "Los Hollisters"..., que feien les delícies d'aquest públic juvenil.

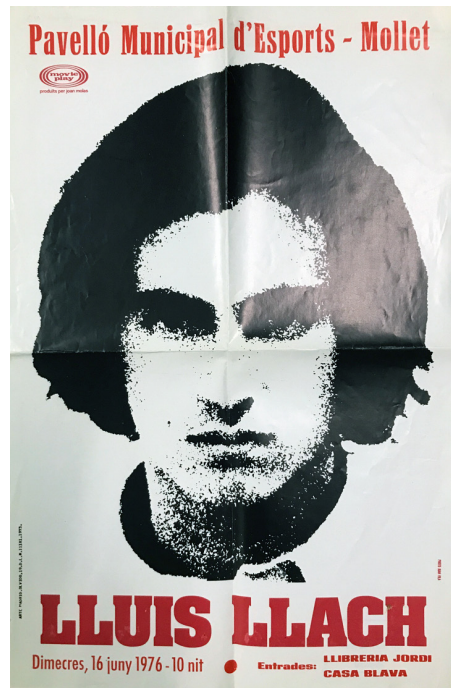
El llibre best-seller d'aquella dècada per als grans va ser *Escuela del amor y del matrimonio*, que editava Muntaner y Simón, on ara hi ha la Fundació Tàpies. Era el temps en què hi treballava l'escriptor Jesús Moncada.

Per al temps de les comunions, al maig principalment, es venien molt els llibres de comunions de nacre, els rosaris que hi feien conjunt, els diaris per escriure les vivències d'aquells dies de l'infant que feia la comunió, a més de bíblies infantils profusament il·lustrades. Tot l'any es venia també el llibre del nadó, on s'apuntava la

vida del nouvingut, quan li sortien les dents, quan caminava per primera vegada, etc. A més, també llibres del santoral per poder triar el nom per a la criatura.

Els anys setanta i vuitanta: l'obertura

A principis del setanta el panorama va començar a canviar. Es van vendre molts pòsters de tota classe de polítics i personatges històrics com el Che Guevara, Salvador Allende, el president Macià, el president Companys i d'altres, a més d'adhesius reivindicatius del moment polític.

Figura 2. La Casa Blava col·laborava en actes culturals molletans, com en aquest cop que, juntament amb la Llibreria Jordi, venen entrades per al recital de Lluís Llach el 16-6-1976 al pavelló d'esports de Mollet del Vallès. El 29-4-1978 també venia entrades per una representació teatral a Can Gomà, juntament amb Pianos Mayolas.

Els llibres de cuina també van tenir el seu moment d'èxit: *La teca*, *Carmencita o la buena cocinera*, *Art del bon menjar...* i sobretot *Cuinar és senzill*, de la Montserrat Seguí. Tots aquests varen ser l'aperitiu dels altres llibres de cuina que els anys noranta es venien molt, sobretot el Dia de la Mare, el primer diumenge del mes de maig, és a dir, els llibres d'Arguiñano, Carme Ruscalleda, etc.

Ara bé, la festa grossa del llibre, evidentment, era Sant Jordi, quan es treia la parada davant de la llibreria. Acostumava a ploure o a fer vent, que se solucionava amb pedres damunt les cobertes dels llibres.

El 1977, quan el pare va fer seixanta-cinc anys, van canviar la botiga de queviures per una botiga d'objectes per a festes, que a la llibreria ja es venien en petites quantitats. El nom de la botiga va ser l'Ocell de Paper, ja que, bàsicament, tots els articles eren de paper.

La botiga va funcionar de seguida, a causa dels carnivals, que van començar a celebrar-se públicament a partir d'aquell mateix any. Com que durant el franquisme van estar prohibits, no hi havia tradició de festes, gairebé ningú tenia a casa seva ni bigotis postissos, ni nassos de pallassos, ni barrets, ni pintures per maquillar-se... I sobretot, tampoc tenien disfresses. A la botiga de l'Ocell de Paper varen aparèixer els indis, les fades, les infermeres, el setè de cavalleria, els pallassos i les bruixes... Tots i totes en bona harmonia.

En temps de Pasqua es venien els petits pollets de tota mena i mida, acompanyats dels plumeros per guarnir la mona. Ja a l'estiu i en temps de revetlles, les garlandes, gallardets

per ambientar les places i carrers, a més de les terrasses particulars, i per no tenir feina, els plats i gots de paper alegrement decorats per a l'ocasió.

Els casaments també van contribuir a l'èxit de la botiga, ja que el dissabte sobretot es venien els esprais de serpentines de colors, a més de confeti en sacs d'un quilo. Ah, i per a les bromes van tenir un paper molt important les bombes fètiques, les pólvores d'esternudar, els explosius de cigars, els paquets de cigars que picaven els dits i el pica-pica... Tota una generació que les va gaudir.

A finals d'any, Nadal i Cap d'Any, també eren dates molt importants. Nadal amb les boles decorades, les espelmes per fer els centres de taula, els espumillons i els pessebres. Per Cap d'Any es va ampliar l'oferta de bosses de cotilló, que en feien de tota mena, fins i tot personalitzades. En veníem a centenars. I per Reis es rematava la temporada amb els puzzles, els jocs de taula, els dòminos i les cartes infantils.

Els anys noranta: el cop de cap

El 1990 va ser l'any de fer el cop de cap: marxar cap a la rambla de Fiveller, número 9, per ajuntar la Casa Blava amb l'Ocell de Paper en un edifici de dues plantes, on la llibreria estava a baix i l'Ocell de Paper a la planta superior. El 2 de juny de 1990, sota el signe de Besons, es va obrir la nova botiga en forma d'autoservei.

L'èxit va ser immediat. En tenir més espai per exposar els articles, la venda era molt fluïda. Entre la botiga i el magatzem hi havia un pati on els infants tenien un tobo-

gan per jugar-hi. A la part exterior, que donava a la Rambla, hi havia un cistell amb flors i una pissarra amb una endevinalla o una frase cada dia. Com a exemple:

Neix blanc com la llet,
l'embruten, el pleguen,
el cusen, el tapen
i el venen... si el compren.
Què és?

La venda del llibre per a adults va anar canviant. Els temes d'autoajuda es venien molt: Louise L. Hay, Elisabeth Kumber Ross, etc. Els llibres històrics tipus thriller com *El codi Da Vinci* van començar a marcar una època que a la llibreria va durar fins el 2006, quan es va tancar, amb *La catedral del mar*.

El llibre infantil tenia una secció pròpia que va augmentar molt en venda i en qualitat, tant en l'enquadernació com en els dibuixos. Va ser l'època que els llibres tenien finestretes per obrir-les i eren més un joc que un llibre. Els prestatges tenien l'edat dels infants perquè la quitxalla pogués triar-se ella mateixa els llibres.

El tema juvenil va passar dels clàssics d'aventures a històries més personals, com *Mònica, la de COU*, un llibre que es va vendre molt.

Els llibres de còmics com *Tintín*, *Astèrix*, *Massagran*, *Tiffany*, *Eric Castel*, etc. tenien un públic fidel des dels set als noranta-nou anys. També van ser els temps de les plomes, bolígrafs a joc... que es venien sobretot encara per comunions i bàsicament per al Dia del Pare, Sant Josep, el 19 de març.

La part de dalt, l'Ocell de Paper donava a la Rambla i feia compa-

nyia al magnífic arbre de l'amor (també anomenat de Judes) que des del carrer cada primavera lluia les seves flors roses. Allà hi havia tots els articles de festes, confeti, serpentines, pinyates, barrets, espanta-sogres, plats i gots de paper i safates amb blonda per a pastissos.

A continuació hi havia les carteres escolars que feien conjunt amb els estoigs de cremallera, plens de llapis i retoladors, també les llibretes i les agendes escolars de la mateixa col·lecció. A la part final, al fons de la botiga tocant al pati, hi havia els peluixos, o sigui, els ninots de tota mena, nines i regals per a totes les edats. I a les parets hi havia els plafons en plàstic per decorar les habitacions infantils.

També va ser una època en què es venien unes postals grans per felicitar casaments, aniversaris, comiats i naixements. Feien molt d'efecte.

Tots aquests regals eren embotlicats amb unes bosses de paper platejat o metal·litzat guarnits amb una llaçada i uns petits dibuixos retallats de catàlegs de llibres infantils.

A causa de l'afició a la poesia, van idear uns punts de llibre "Per retrobar el punt", que es feien cada any i hi posaven una poesia diferent. Hi va haver molts autors, coneguts, i no tant: Josep Carner, J.V. Foix, Joan Brossa, Josep Maria de Sagarra, Folch i Torres, Josep Masats, Miquel Martí i Pol, Maria Mercè Marçal, Rosa Maria Mestres i Tió, Joan Isaac, Sau, Màrius Torres, Francesc Casas i Amigó, Josep Maria Mas i Bigas...

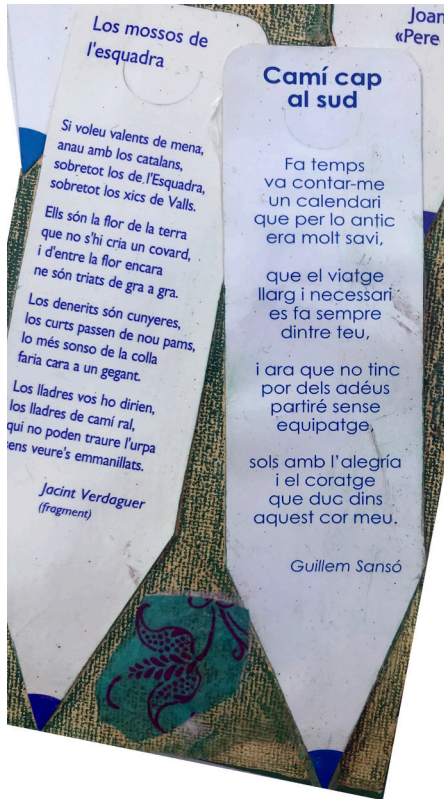

Figura 3. La Casa Blava va editar una sèrie de punts de llibre per regalar a la clientela, amb poemes de Josep Carner, Jv Foix, M. Mercè Marçal, Miquel Martí i Pol, Jacint Verdaguer, Josep Masats, Joan Isaac...

Figura 5. Punts de llibre. Poemes «Mira», de Rosa M. Mestres i «Quan tot és silenci», de Josep M. Mas i Bigas

56

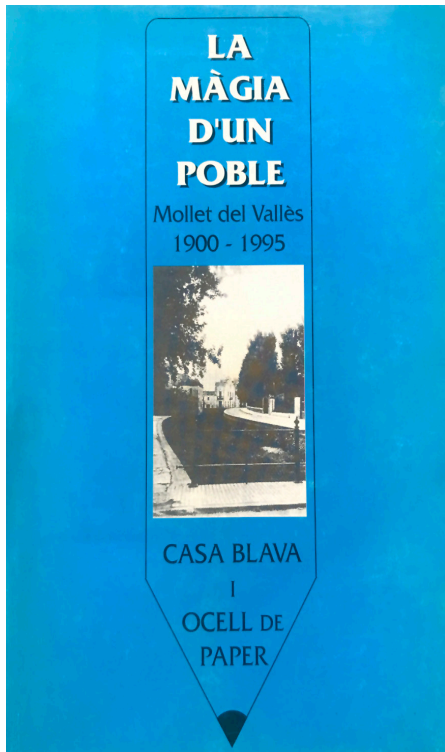

Figura 4. Punts de llibre. Poema «Los mossos d'Esquadra», de Verdaguer, i «Camí cap al sud», de Guillem Sansó

També es va fer un carnet de fidelitat a la lectura, que, un cop ple de dragonets que s'hi estampaven, donava dret a una xerrada literària amb ressopó al Castell dels Tres Dragons (en parlem més endavant).

El 1995, per Sant Jordi, es va editar un petit llibre sobre l'evolució urbanística de Mollet del Vallès, titulat *La màgia d'un poble. Mollet del Vallès 1900-1995*, amb fotografies d'abans i d'aquell moment, o sigui, el 1995, fetes per Toni Amores. El llibre estava farcit de poesies que acompanyaven cada fotografia, les del 1900 i les de

1995. L'edició es va exhaurir ràpidament.

Figura 6. Portada del llibre *La màgia d'un poble*. Mollet del Vallès, 1900-1995

A partir d'aquest llibre, cada any per Sant Jordi es va començar a regalar un objecte més o menys útil on es pogués posar una poesia. El 1996 va ser un davantal amb la poesia "Sant Jordi Gloriós" de Josep Maria de Sagarra. El 1997 va ser una manyopla amb una fotografia del carrer de Barcelona. El 1998 va ser un barret de paper de cuiner amb una endevinalla. El 1999, un drap de cuina amb algunes dites, com aquesta: "Xocolata i sopa bullida allarguen la vida". El 2000, un cullerot de fusta per remenar la cassola...

Figura 7. L'any 1999 van regalar un eixugamà.

Figura 8. Cada any, el Dia del Llibre es donava un obsequi a la clientela. L'any 1997 va ser una manyopla.

El Castell dels Tres Dragons

Com que tenien una petita casa al carrer de Can Pacià i els llogaters van marxar, per fer un petit homenatge al pare, s'hi van portar tots els seus papers per poder fer un petit arxiu. I com que va quedar molt ben decorat, es va aprofitar l'espai per fer-hi xerrades de llibres amb ressopó el dia 28 de cada mes. Això era el 1996 i el 1998 es crea un premi literari de teatre d'humor,

amb un jurat de vuit persones i un premi de 128.128 pessetes de l'època, que s'atorgava cada 28 de desembre per celebrar el dia dels Sants Innocents.

Figura 9. Façana del Castell dels Tres Dragons, espai de trobades literàries i del Premi de Teatre d'Humor. Font: Glòria Arimon

58

El nom d'El Castell dels Tres Dragons venia d'una obra de teatre d'humor de Serafí Soler, Pitarra, ja que els seus pares, en la seva joventut, havien fet teatre a Mollet del Vallès. També és el nom del cafè restaurant edificat el 1888 amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona, que es troba actualment al parc de la Ciutadella i ara és el Laboratori de Natura, una de les cinc seus del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

Figura 10. Cartell de la representació que es va fer al Teatre de Can Gomà de l'obra *Cas difícil*, de Jaume Copons, pels grups de teatre molletans Fènix Teatre i The Astres Grup, amb els actors Pere Matosas, Luís Esteban, Juan Diego Sastre, Joan Freixa i Ramon Dam, dirigits per Mònica Castro.

Quan es va passar a l'euro, el premi era de 608,88 euros i es va fer fins el 2005. Sempre es va intentar que l'obra guanyadora fos representada. Segons les bases de la convocatòria, es demanava que fossin obres de teatre d'humor originals, inèdites, en llengua catalana i que no haguessin estat premiades en altres concursos.

Premis del teatre d'humor El Castell dels Tres Dragons

L'any 1998 guanya Jaume Copons amb l'obra *Cas difícil*, que Fènix Teatre i The Astres Grup estrenen el 18-12-1999. L'any següent guanya Jordi Portals amb l'obra *Cercles concèntrics*, que el grup Quimeres estrena l'11-11-2000. L'any 2000 la premiada és Mònica Esbert amb *Potser no m'estimes o els dubtes de l'amor*, que estrena el 15-12-2001 el Grup

de Teatre Fiveller. El 2001 el guanyador és Jaume Farriol Montserrat per *Hamlet & Ofèlia* (no tenim dades de l'estrena). El 2002 només sabem que el guanyador es presentava amb el pseudònim d'Scherzo. El 2003 el premi es declara desert. Del 2004 no en sabem res i el darrer, el 2005, el premiat és Bernat Romaní Bernet per l'obra *Sí? Un conte d'amor i odi al telèfon*, que es va estrenar el 19-10-2008 a Manlleu.

Abaixem les persianes!

Arribem al final de la Casa Blava i l'Ocell de Paper, el 2006, quan la Núria va fer els seixanta-cinc anys i

va decidir que des dels disset anys ja n'hi havia prou d'una llibreria de conte, i la Montserrat s'hi va afegir.

“Estem molt contentes d'haver pogut servir durant quaranta-vuit anys a tothom: ens ho vam passar molt bé!”

la tribuna actualitat
34
Després de 48 anys, tanca la Casa Blava

Punt... i final

La vida té molts capítols. Nostaltres n'acabem un amb goig i complaença, però en comença un altre curull d'il·lusió i emoció. Així s'acabava la Núria i la Montserrat Ros a la ciutadella que la llibreria la Casa Blava, situada a la Rambla Fiveller, tancava després de 48 anys d'història. A la Núria li ha arribat l'edat de la jubilació, i les dues germanes han decidit posar punt i final a un negoci familiar de molts anys. La llibreria ja va comprar el seu pare, Frederic Ros, l'any 1958, amb seu al carrer Sant Vicenç. Una jugada a casa o creu va fer que el Frederic s'emportés el local que es disposava amb un altre comprador: "El pare ja va comprar per mi" diu la Núria, "però ni m'agradaven els llibres, ni estar darrere d'un mostrador, així que em va fer una il·lusió" exclama amb ironia. Als 17 anys, la Núria va començar a fer-se càrrec de la llibreria, papereria, deixant els llibres en segon terme. "En aquella època no es llegia com ara i es compraven llibres per adornar", recorda la Montserrat. Anys després, el negoci s'ampliava amb l'Ocell de Paper, un local amb objectes de paper i diàfanesos. El 1990, les germanes van decidir agitar les dues botigues i marxar a la Rambla Fiveller al local que acaba d'abastar la persiana.

■ **Un callu agradable**
"Fic i acomodava-me perquè això és molt gros", exclamava una clienta. "No patíeu que ens seguïem salivant pel carrer",

la serrada. Darrerament, els diàfanesos, una extraordinària escultura al carrer prometa premi per tots els encertats. "En una manera de fer veure el comerç i de fer sentir a la gent", comentava la Núria. El comiat suposa dir adéu a tres generacions de clients. "Molts anys després a casa", recorda la Núria. Les rampes característiques del local hi ajudaven. A més, la Casa Blava s'era recordada per l'alarma de la porta, que més d'un encurt la causat. Una porta, per cert, de les primeres automatitzades que es van veure pel poble. Qui s'hagi comprat un llibre, s'haurà endut de regal un punt original en forma de llaç, que permetia retrobar al punt de lectura sense haver de doblegar les pàgines.

■ **Final d'una etapa**
Durant anys, la Núria i la Montserrat no van saber què em faria el futur. No va ser fins als anys 80 que van tancar durant quatre dies seguits la botiga. Fins i tot obrien els diàfanesos al carrer lloger de molts anys al capdavant de la Casa Blava, la Núria ja s'havia acostumat al ritme de la feina, fins a afirmar que "m'he cansat amb la botiga". Ara, però, totes dues reconeixen que s'ha acabat una etapa i amb ella, la llibreria i el nom. Una festa-benestar de comiat el dimarts 31 de maig va servir per agrair als clients la seva fidelitat. Una abraçada!

■ **marc garcia b.**

CASA BLAVA
OCELL DE PAPER
T. 93 593 04 60
C. FIVELLER 9
MOLLET DEL VALLÈS

Figura 11. Tribuna Vallesana. Article del periodista Marc Beumala on informa del tancament de la històrica botiga. Juny de 2006

Bibliografia

- Garcia Beumala, M. (2006, 1 juny). Després de 48 anys, tanca la Casa Blava. Punt i final. *Tribuna Vallesana*, 34.
- Ros Chacón, F. i Amores, T. (1995). *La màgia*

Conclusions

La Casa Blava primer (1958) i l'Ocell de Paper després (1977) van obrir portes en un moment adequat i encertat. La llibreria i l'activitat cultural associada van supllir, en part, el desolador panorama cultural del Mollet d'aquell temps, i la botiga d'objectes de regal i celebracions arriba tot just després de les prohibicions del franquisme. La singularitat i l'encant d'aquests dos establiments són perfectament recordats per diverses generacions de molletans. Un petit univers de conte on es podia tafanejar i comprar durant pràcticament cinc dècades. Centenars de títols de llibres i mil i un objectes que retraten a la perfecció el pas del temps a través de les modes, preferències i gustos dels compradors.

- d'un poble, Mollet del Vallès 1900-1995. Casa Blava i Ocell de Paper. Arts Gràfiques Botí.
- Villanueva, S. (1997). Frederic Ros i Chacón. un home de cultura. *Notes*, 11, 111-128.